

ASTRID
LINDGREN

Pippi Şoseţica

Astrid Lindgren (14 noiembrie 1907 – 28 ianuarie 2002) a fost una dintre cele mai celebre și mai iubite scriitoare de literatură pentru copii din întreaga lume.

S-a născut și a crescut în localitatea suedeză Näs, de lângă orașul Vimmerby, și multe dintre cărțile sale au fost inspirate de aceste ținuturi ale copilăriei.

Personajele din cărțile ei – Pippi, Karlsson, Prințul Mio – au făcut înconjurul lumii, au învățat să vorbească în toate limbile pământului și, apoi, ieșind dintre copertele cărților, au devenit personaje de film, de desene animate și sfătuitoare de taină ai micilor cititori.

Astrid Lindgren a primit mai multe distincții pentru opera sa, între care și prestigiosul premiu Andersen, Micul Nobel al literaturii pentru copii.

În 1967, editura suedeză Rabén & Sjögren a instituit premiul Astrid Lindgren, care se decernează anual unui scriitor de limbă suedeză.

În 2003, guvernul suedez a înființat Astrid Lindgren Memorial Award, un premiu în valoare de cinci milioane de coroane suedeze. Printre câștigătorii acestui premiu se numără autori ca Maurice Sendak, Philip Pullman, Katherine Paterson.

În 2011, Banca Suediei a anunțat că, începând cu anul 2014, portretul scriitoarei va figura pe bancnota de 20 de coroane.

Și poate unul dintre cele mai grăitoare lucruri despre impactul pe care scrierile ei l-a avut asupra literaturii lumii este că din 1996 o mică planetă îi poartă numele: 3204 *Lindgren*. La aflarea vestii despre botezarea asteroidului, scriitoarea a răspuns cu umor-i caracteristic: „De acum înainte, puteți să mă numiți Asteroid Lindgren“.

Ingrid Vang Nyman (1916–1959) s-a născut în Danemarca. La 19 ani se înscrie la Academia Regală de Arte Frumoase din Copenhaga, dar după câțiva ani renunță la studii, iar în 1942 se mută la Stockholm. Desenează foarte mult și e foarte apreciată ca artistă. Ingrid Vang Nyman a ilustrat toate cărțile cu Pippi Șosețica.

ASTRID
LINDGREN

Pippi Șosețica

Ilustrații de Ingrid Vang Nyman

Traducere din suedeză
de Andreea Caleman

Pippi se mută în Vila Villekulla

La marginea oraşului mic, mititel, se afla o curte în paragină şi, în curte, o casă veche. Acolo locuia Pippi Şoseţica. Pippi avea nouă ani şi locuia singură. Nu avea nici mamă, nici tată, dar asta nu era rău deloc, căci astfel nimeni n-o zorea la culcare taman când se distra pe cinste şi nimeni n-o obliga să bea ulei de ricin când ea mai degrabă ar fi ronţăit caramele.

Pippi avusese, cândva, un tată pe care îl iubea foarte mult. Şi avusese, de bună seamă, şi o mamă, dar trecuse atâtă amar de vreme de atunci, că nu şi-o putea aminti defel. Mama murise când Pippi era doar un copilăş care tipa în pătuţ cât îl ţinea gura, de nu se putea apropia nimeni. Fata spunea că mama era acum în ceruri şi o privea printr-o bortă în nori. Pippi îi făcea de multe ori cu mâna şi-i spunea:

— Nu-ţi face griji! Mă descurc eu!

Dar pe tata nu-l uitase Pippi. Era căpitan pe-o corabie şi naviga pe mări, iar Pippi călătorise cu el până când fusese

aruncat peste bord de o furtună și dispăruse fără urmă în valuri. Însă Pippi era cât se poate de sigură că avea să se întoarcă într-o bună zi. Nu credea că s-ar fi putut îneca, ci era convinsă că plutise pe ape până la malul unei insule locuite de oameni cu pielea ca abanosul, unde ajunsese rege și se plimba încolo și-ncoace cât era ziua de lungă, cu o coroană de aur pe cap.

— Mama-i înger și tata-i rege! N-are nimeni așa părinți! obișnuia Pippi să se laude. Și, de-ndată ce-și construiește tata corabia, vine să mă ia și-o să fiu prințesă! Hei-hop, să vezi atunci distracție!

Tatăl lui Pippi cumpăraseră casa cea dărăpănată, din grădina părăginită, în urmă cu mulți ani. Se gândise că acolo avea să-și petreacă bătrânețile, împreună cu Pippi, când nu va mai fi în putere să navigheze pe mări. Dar pe urmă se întâmplase nenorocirea, fusese înghițit de furtună, așa că Pippi plecase să-l aștepte acasă, la Vila Villekulla. Așa se numea casa. Era gata mobilată și aranjată, Pippi nu trebuia decât să se mute când pofta. Așa că, într-o frumoasă seară de vară, fata își luă rămas-bun de la marinarii de pe corabia tatălui ei. Tuturor le era dragă Pippi, iar fetița ținea și ea mult la ei:

— Rămas-bun, băieți! le spuse Pippi și-i pupă frumos pe frunte, pe fiecare în parte. Nu vă faceți griji pentru mine! Mă descurc eu!

Două lucruri luă Pippi cu ea de pe corabie. O maimuțică pe nume Musiu Nilsson, pe care o primise de la tatăl ei, și o valiză mare, plină cu galbeni. Înșiruiți pe punte, marinarii se uitară lung după fetiță, până dispăru în zare. Pippi se îndepărtă cu pași apăsați, fără să întoarcă măcar o dată privirea, cu Musiu Nilsson pe umăr și valiza în mână.

— Nemaipomenit copil! spuse unul dintre marinari ștergându-și o lacrimă, după ce Pippi se făcuse nevăzută.

Avea dreptate. Pippi era un copil cu adevărat nemaipomenit. Cel mai curios lucru era că Pippi era neînchipuit de puternică. Cumplit de puternică, mai tare decât orice polițist din lume! Dacă avea chef, putea să ridice chiar și un cal. Și avea chef de multe ori. Pippi avea un cal pe care și-l cumpărase în ziua în care sosise la Vila Villekulla. Plătise pe el un galben, din grămada pe care o adusesese cu ea în valiză. De mult voia să aibă un cal doar al ei. Calul locuia acum pe verandă. Iar când Pippi își lua cafeaua de după-amiază afară, îl ridica pur și simplu și-l ducea în grădină.

Lângă Vila Villekulla erau o altă curte și o altă casă. În casa aceea locuiau o mamă, un tată și doi copii drăguți, un băiat și o fetiță. Pe băiat îl chema Tommy, iar pe fetiță, Annika.

Erau doi copii tare cuminți și ascultători. Tommy nu-și rodea niciodată unghiile și făcea întotdeauna ce zicea mama. Annika nu se lua la ceartă când nu i se făcea pe plac și arăta întotdeauna îngrijit în rochițele ei de bumbac bine călcate, pe care era mereu atentă să nu le murdărească. Tommy și Annika se jucau frumos împreună, în grădină, dar își doriseră de multe ori să aibă un prieten de joacă. Pe vremea când Pippi călătorea pe mări cu tatăl ei, obișnuiau să se uite printre ulucile gardului Vilei Villekulla și să ofteze:

— Ce păcat că nu stă nimeni acolo! Ce bine ar fi să se mute cineva care are copii!

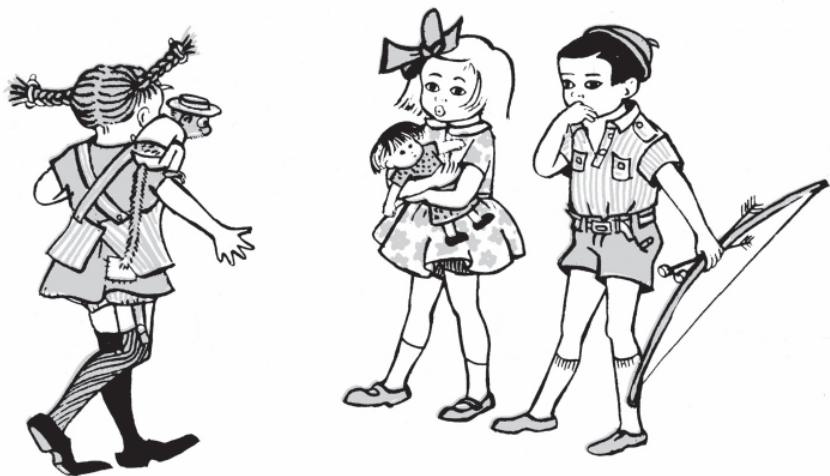
În acea frumoasă după-amiază de vară, când Pippi trecu pentru întâia oară pragul Vilei Villekulla, Tommy și Annika nu erau acasă. Erau plecați pentru o săptămână la bunică, așa că habar nu aveau că se mutase cineva în casa vecină. A doua zi după ce se întorseseră acasă, ieșiră la poartă și se uitară pe stradă, dar nici prin cap nu le trecea că acum aveau o prietenă de joacă atât de aproape. Și, cum stăteau ei așa și se tot gândeau ce să facă, întrebându-se dacă avea să întâmple ceva frumos în ziua aceea sau dacă avea să fie o zi dintre acelea plicticoase, când nu le venea nicio idee, poarta Vilei Villekulla se deschise și, de după ea, se iți o fetiță. Cea mai ciudată fetiță pe care Tommy și Annika o văzuseră vreodată! Era chiar Pippi Șosețica,

care pornise în plimbarea de dimineață. Și Pippi arăta cam așa: păr roșu ca morcovul, în două codițe împletite strâns, ce stăteau ridicate ca două bețe, un nas ca un cartofior, plin de pistrui, o gură până la urechi și dinți albi și frumoși. Rochița ei era de-a dreptul curioasă. Pippi și-o cususe singură. Voise să-și facă o rochie albastră, dar nu-i ajunsese stofa, așa că peticise pe ici, pe colo, cu bucăți de material roșu. Picioarele lungi și subțirele erau încălțate cu ciorapi lungi, unul maro și unul negru, și cu o pereche de pantofi de vreo două ori mai lungi decât tălpile lui Pippi. Tata îi cumpărase pantofii din America de Sud, special puțin mai mari, ca să-i aibă mai multă vreme, iar Pippi nu voia în ruptul capului să poarte altceva.

Dar, ceea ce-i făcu pe Tommy și Annika să se holbeze uluiți, fu maimuțica de pe umărul fetei necunoscute. Era o maimuță cu coadă lungă, îmbrăcată cu pantaloni albaștri, jachetă galbenă și pe cap avea o pălărie albă, de pai.

Pippi mergea pe stradă cu un picior pe trotuar și unul în șanț. Tommy și Annika se uitară după ea până dispăru în depărtare. Nu trecu mult și Pippi apăru din nou, mergând de-a-ndăratelea, ca racul, ca să nu mai trebuiască să se întoarcă, vezi bine! Când ajunsese în dreptul casei lui Tommy și a Annikăi, se opri. Copiii se cercetară în tăcere. În cele din urmă, Tommy zise:

— De ce mergi de-a-ndăratelea?

— De ce merg de-a-ndăratelea? se miră Pippi. N-are omul voie să meargă cum poștește? Doar trăim într-o țară liberă, nu? Și, dacă vrei să știi, în Egipt toată lumea merge așa și nu i se pare nimănui ceva curios.

— De unde știi? întrebă Tommy. Ce, ai fost în Egipt?

— Dac-am fost în Egipt? Ba bine că nu! Am fost peste tot în lume și-am văzut chestii mult mai ciudate decât oameni care merg de-a-ndăratelea! Mă-ntreb ce-ai fi zis dacă mă vedeai mergând în mâini, ca-n Indochina.

— Minți de-ngheață apele! zise Tommy.

Pippi stătu un pic pe gânduri:

— Îhî, ai dreptate, mint, spuse ea cu tristețe în glas.

— E urât să minți! zise Annika, care abia acum îndrăznise să deschidă gura.

— Da, e *foarte* urât să minți, întări Pippi, încă și mai posomorâtă. Da' mai uit și eu din când în când, ce să fac... Nu poți să te-aștepți să spună mereu adevărul un copil c-un înger drept mamă, un rege drept tată și care a călătorit pe mări toată viața! Și, dacă vreți să știți, în Congo nu spune nimeni adevărul. Nici măcar un singur om! Toată lumea minte cât e ziua de lungă. Se apucă pe la șapte dimineața și o țin așa până la apusul soarelui. Așa că, dacă se-ntâmplă să mai mint, să mă iertați, e din cauză c-am stat prea mult în Congo. Ia ziceți, ne-mprietenim au ba?

— Cum să nu! spuse Tommy, simțind pe dată că ziua aceea cu siguranță n-avea să fie una plicticoasă.

— Ce-ar fi să veniți pe la mine să mâncăm împreună micul dejun? zise Pippi.

— Da, chiar, ce-ar fi? spuse Tommy. Hai să mergem!

— Daaa! întări Annika. Haide!

— Dar, mai întâi, faceți cunoștință cu Musiu Nilsson! zise Pippi.

Maimuțica își scoase pălăria și salută politicos. Apoi intrară pe poarta șubredă a Vilei Villekulla, o luară pe aleea pavată cu pietriș și străjuită de copaci cu trunchiurile

acoperite cu mușchi – păreau numai buni pentru cățarat copacii ăștia –, ajunseră la casă și urcară pe verandă. Acolo dădură cu ochii de cal care ronțăia ovăz dintr-o supieră.

— De ce ții calul pe verandă? se miră Tommy, căci toți caii pe care-i văzuse el vreodată stăteau în grajd.

— Hm... zise Pippi gânditoare. Păi, în bucătărie m-aș împiedica de el tot timpul, iar în salon nu-i place.

Tommy și Annika mângâiară calul, apoi intrară în casă. Vila Villekulla avea o bucătărie, un salon și un dormitor, dar pare-se că Pippi uitase să deretice în săptămâna aceea. Tommy și Annika se uitară cu atenție în jur, să nu cumva să dea nas în nas cu regele ascuns prin vreun ungher. Nu văzuseră un rege în viața lor. Dar nici urmă de vreo mamă sau vreun tată în toată casa. Annika întrebă îngrijorată:

— Locuiești singură?

— Cum adică singură? Cu Musiu Nilsson și cu calul!

— Vreau să zic... adică n-ai mamă și tată?

— Nici una, nici alta! răspunse Pippi veselă.

— Și cine-ți spune când să mergi la culcare și chestii din astea? se miră Annika.

— Eu singură! zise Pippi. Mai întâi îmi zic cu frumosul și, dacă n-ascult, îmi mai zic o dată foarte serios și, dacă nici atunci n-ascult, se lasă cu săpuneală, pricepeți voi?

Tommy și Annika nu înțelegeau nicidecum, dar își ziseră că poate mergea și așa. Între timp, intrară în bucătărie și Pippi începu să strige cât o ținea gura:

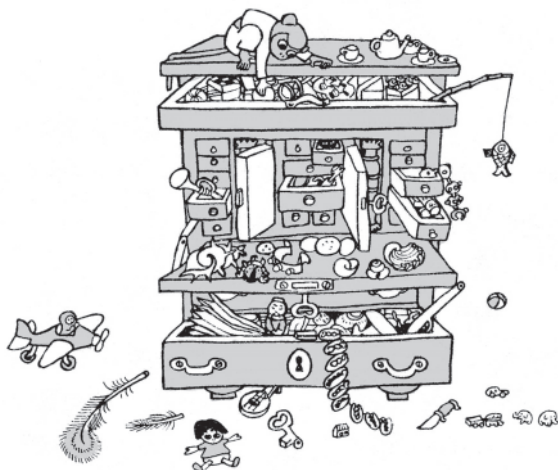
*Și-acum clătite să gătim,
Și-acum clătele să prăjim,
Și-acum clătici să răsucim.*

Scoase trei ouă și le aruncă în sus. Unul îi ateriză drept pe cap și se sparse, iar gălbenușul i se prelinse pe frunte și îi intră în ochi. Pe celelalte două le prinse cu dibăcie într-o cratiță.

— Am auzit că gălbenușul e bun pentru păr, spuse Pippi, ștergându-și ochii. Să vedeți numai cum crește, ca uns! Dacă vreți să știți, în Brazilia toată lumea umblă pe stradă cu ou pe cap. O chelie nu vezi! S-a-ntâmpat însă odată că un prostănac de moș și-a mâncat toate ouăle, în loc să se ungă cu ele pe cap. Și bineînțeles c-a chelit și, de câte ori ieșea pe stradă, așa o răzmeriță se isca, de trebuia mereu să vină poliția!

În timp ce turuia, Pippi scoase cu îndemânare bucățile de coajă de ou din cratiță. Apoi luă o perie de baie, agățată într-un cui, și începu să amestece cu râvnă în aluatul de clătite, stropind toți pereții. În cele din urmă, vărsă ce mai rămăsese într-o tigaie așezată pe aragaz. Când clătita se

rumeni pe o parte, o aruncă în aer, unde se întoarce cu susul în jos, apoi o prinse cu tigaia și o puse din nou pe foc. Când fu gata, o azvârli de nu se văzu direct pe farfuria de pe masă.

— Mâncați! țipă Pippi. Repede, până nu se răcește!

Tommy și Annika înfulecară clătita și li se păru tare gustoasă. După aceea, Pippi îi pofti în salon, unde era o singură mobilă, un scrin mare, mare, cu multe sertare mici, mici de tot. Pippi deschise fiecare sertăraș și le arătă lui Tommy și Annikăi comorile ei: nemaivăzute ouă de pasăre, cochilii și pietre ciudate, cutiuțe frumoase, oglinjoare elegante, cu rame de argint, șiraguri de perle și câte și mai câte alte minunății, pe care Pippi și tatăl ei

le cumpăraseră în călătoriile lor peste mări și țări. Pippi le dădu noilor ei prieteni câte un cadou drept amintire. Tommy primi un pumnal cu mâner de sidef, iar Annika o cutiuță al cărei capac era frumos împodobit cu scoici rozalii. În cutie era un inel cu piatră verde.

— Ar fi bine să mergeți acasă acum, spuse Pippi, ca să puteți veni și mâine. Că, dacă nu plecați, n-aveți cum să vă-ntoarceți și-ar fi păcat!

Tommy și Annika fură întru totul de acord, așa că porniră spre casă. Trecură pe lângă cal, care terminase de mâncat ovăzul și ieșiră pe poarta Vilei Villekulla. Musiu Nilsson îi salută fluturându-și pălăriuța.